

**Силабус навчальної дисципліни
«Правові основи професійної діяльності»**

Галузь знань: С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини

Спеціальність: С2 Політологія

Освітня програма: Політологія (мова навчання – українська)

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Рік навчання: 2026-2027

Семестр: 1

Структурний підрозділ	Кафедра археології, спеціальних історичних і правознавчих дисциплін, історичний факультет
Викладач:	 ПІБ: Адамовський Володимир Іванович Посада: доцент кафедри археології, спеціальних історичних і правознавчих дисциплін Науковий ступінь: кандидат політичних наук Вчене звання: доцент Е-mail: volodymyr.adamovskyi@kpnpu.edu.ua Робоче місце: навчальний корпус №2 (вул. Татарська, 14), кафедра археології, спеціальних історичних і правознавчих дисциплін. Профайл викладача: https://kaf-asipd.kpnpu.edu.ua/?page_id=297 https://scholar.google.com.ua/citations?user=3IJdClkAAAAJ&hl=uk ORCID ID: 0000-0002-9186-6234
Лінк на освітній контент дисципліни	https://moodle.kpnpu.edu.ua/course/view.php?id=8287
Статус дисципліни	обов'язковий освітній компонент професійної підготовки
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС / години	5 кредити ЄКТС / 150 год.
Мова викладання	Українська
Форми навчання	Очна.
Політика дисципліни	Академічна доброчесність. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. URL: https://integrity.kpnpu.edu.ua/ Використання здобувачами вищої освіти в освітньому процесі інструментів ІІІ чітко визначено “<u>Положенням про використання штучного інтелекту в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка</u>”, введено в дію наказом в.о. ректора від 02 вересня 2026 р., № 144-ОД. URL: https://drive.google.com/file/d/1eDvHgbvZUYojWNwNwkIED66qGDPPp

	HrB/view
Що будемо вивчати?	Поняття права, систему законодавства в Україні, основні конституційні права і свободи людини та громадянина, механізмами реалізації та захисту своїх професійних, трудових та інших прав, правовий статус держаного службовця в Україні.
Чому це треба вивчати?	Метою є формування у студентів поглибленого розуміння основних правових понять і категорій, необхідних їм при здійсненні професійної діяльності, оволодіння сучасними необхідними юридичними інструментами захисту трудових прав, гарантій їх соціального захисту тощо.
Яких результатів можна досягнути?	Очікувані результати навчання з дисципліни: ПРН 01 Розуміти предметну область, етичні та правові засади професійної діяльності. ПРН 06 Знати свої права та обов'язки як члена демократичного суспільства та використовувати їх у професійній діяльності.
Як можна використати набуті знання та уміння?	Освітній компонент сприяє формуванню у здобувачів таких компетентностей: Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у політичній сфері, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосовуванням теорій та методів політичної науки. Загальні компетентності: ЗК 01 Знання предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 06 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 08. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів не доброчесності. Спеціальні (фахові, предметні) компетентності: СК 01. Здатність використовувати категорійно-поняттєвий та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки. СК 02. Здатність застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки. СК 03. Здатність описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах. СК 04. Здатність застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності. СК 05. Здатність аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування. СК 06. Здатність аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні. СК 07. Здатність застосовувати теорії та методи прикладної політології, політичних комунікацій, спеціальних політологічних дисциплін у професійній діяльності. СК 08. Здатність конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати політологічні дослідження з використанням сучасних методів, технологій та інструментарію політичного аналізу. СК 09. Здатність презентувати результати теоретичних і прикладних досліджень для фахівців та нефаківців. СК 10. Здатність аналізувати PR-стратегії та кампанії, застосувати на

	практиці технології PR у сфері політики. СК 11. Здатність до соціально-політичної взаємодії, співробітництва, прийняття політичних рішень у конфліктних ситуаціях. СК 12. Здатність до розробки та реалізації проєктів у професійній діяльності із застосуванням сучасного інструментарію.
Зміст дисципліни	Конституція України. Права і обов'язки громадян України. Основні поняття теорії права. Правовідносини: поняття, основні ознаки і види. Поняття, ознаки і види правопорушень. Поняття, предмет та джерела трудового права України. Трудовий договір та порядок його укладення. Суб'єкти трудового права. Трудовий договір та порядок його укладення. Зміна умов трудового договору. Підстави та порядок припинення трудового договору. Поняття та види робочого часу і часу відпочинку. Оплата праці. Гарантії і компенсації. Поняття трудової дисципліни. Види та порядок застосування дисциплінарних стягнень. Поняття, види та порядок розгляду трудових спорів. Законодавчі засади державної служби. Правовий інститут державної служби. Формування та реалізація державно-службових відносин. Правовий статус державного службовця. Кар'єра та порядок проходження державної служби.
Методи навчання	Словесні, наочні методи; дедуктивний, індуктивний, аналітичний, метод порівняння, узагальнення, конкретизація; пояснювально-ілюстративний метод, демонстрація, метод проблемного викладу матеріалу (ігрові методи, дискусійна панель тощо).
Інформаційне забезпечення	Основні джерела: 1. Основи правознавства : навчальний посібник / Ю. А. Хоптяр, В. І. Адамовський, О. Л. Баженов, А. Л. Глушковецький, А. А. Лубчинський, А. В. Семенюк-Прибатень. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2022. 372 с. 2. Біла-Тіунова Л. Р. Державна служба України. Загальна частина : навчальний посібник. Одеса, 2020. 511 с. 3. Венедіктов С. В. Трудове право України : підручник. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ : ДІА, 2024. 227 с. 4. Трудове право України : підручник / за ред. О. М. Ярошенка. Харків : [б. в.], 2022. 376 с. 5. Трудове право : підручник / О. М. Ярошенко, С. М. Прилипко, А. М. Слюсар та ін. ; за заг. ред. О. М. Ярошенка. 3-тє вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2021. 544 с. 6. Щербина В. І., Соцький А. М. Трудове право України : підручник. Чернівці : Технодрук, 2021. 552 с. 7. Бутинська Р. Я., Мокрицька Н. П. Трудове право України : навчальний посібник. Львів : Галицька видавнича спілка, 2022. 312 с. 8. Чанишева Г. І. Трудове право України : навчально-методичний посібник. Одеса : Фенікс, 2022. 282 с. 9. Ярошенко О. М., Серeda О. Г., Луценко О. Є. Трудове право та право соціального забезпечення : навчальний посібник для підготовки до іспиту. Харків : Право, 2021. 258 с. 10. Трудове право України : (особлива частина) : практикум / С. Я. Вавженчук, О. Л. Кучма, Л. М. Сіньова, С. М. Черноус ; Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Навчально-науковий інститут права. Київ, 2022. 299 с. 11. Трудове право : підготовка до іспиту : навчальний посібник / кол. авт. : О. С. Юнін, К. Р. Резворович, Н. В. Уварова та ін. Дніпро : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2023. 100 с. 12. Адміністративне право : підручник / М. М. Бліхар та ін. Львів : Растр-7, 2022. 738 с. 13. Адміністративне право України : підручник / В. В. Серeda, О. Л.

	Хитра, Ю. С. Назар, Д. І. Йосифович, Я. М. Когут та ін. ; за заг. ред. Ю. С. Назара. Львів : ЛьвДУВС, 2021. 680 с. 14.Цивільне право України : підручник : у 2 ч. Ч. 1 : Загальна / О. Г. Бондар та ін. ; за ред. Р. Б. Шишки. 3-тє вид., перероб. і допов. Київ : Ліра-К, 2022. 795 с. 15.Юридичний механізм захисту прав людини : посібник для ВНЗ / В. О. Заросило та ін. ; за заг. ред. В. О. Заросила, А. М. Кислого. Київ : Видавництво Людмила, 2021. 171 с. 16.Нормативно-правові основи професійної діяльності вчителя початкової школи : навчальний посібник / Т. І. Мієр. Київ : Київський університет імені Бориса Грінченка, 2020. ISBN 978-617-658-088-1. Нормативно-правові джерела 1. Конституція України : Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141. URL: Законодавство України — Конституція України 2. Кодекс законів про працю України : Закон України від 10 грудня 1971 р. № 322-VIII. Відомості Верховної Ради УРСР. 1971. Додаток до № 50. Ст. 375. URL: Кодекс законів про працю України 3. Про державну службу : Закон України від 10 грудня 2015 р. № 889-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2016. № 4. Ст. 43. URL: Закон України «Про державну службу» 4. Про охорону праці : Закон України від 14 жовтня 1992 р. № 2694-XII. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 49. Ст. 668. URL: Закон України «Про охорону праці» 5. Про оплату праці : Закон України від 24 березня 1995 р. № 108/95-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1995. № 17. Ст. 121. URL: Закон України «Про оплату праці».											
Обсяг дисципліни (години) та види занять	Лекційні заняття (30 год.), семінарські заняття (30 год.), самостійна робота (90 год.); заочна форма: лекційні заняття (10 год.), семінарські заняття (10 год.), самостійна робота (130 год.).											
Система оцінювання результатів навчання	Основними методами контролю відповідно до критеріїв оцінювання знань здобувачів освіти та ефективності засвоєння ними курсу ґрунтується на таких формах участі студентів у освітньому процесі, які підлягають поточному контролю: виступ з основного питання на семінарському занятті, модульна контрольна, самостійна робота (аналітичне завдання). Підсумковою оцінкою є залік. Розподіл балів, які отримують студенти <table><tr><td colspan="3"></td><td rowspan="2">Залік</td></tr><tr><td>Аудиторна робота</td><td>Самостійна робота</td><td>МКР</td></tr><tr><td>40</td><td>20</td><td>40</td><td>100</td></tr></table>				Залік	Аудиторна робота	Самостійна робота	МКР	40	20	40	100
			Залік									
Аудиторна робота	Самостійна робота	МКР										
40	20	40	100									
Критерії оцінювання знань, умінь, навичок студентів на навчальних заняттях	Оцінювання на семінарських заняттях відбувається за 12 бальною системою відповідно до критеріїв визначених «Положенням про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка». URL: https://drive.google.com/file/d/1aD_jeL-jGRbDWAegkQ58tdMxxbqQKufF/view											
Поточний контроль	Усне опитування, письмовий контроль, виконання самостійної роботи, модульна контрольна робота											
Підсумковий контроль	Залік.											
Локація	URL: https://kpnu.edu.ua/rozklad-zaniat/											